

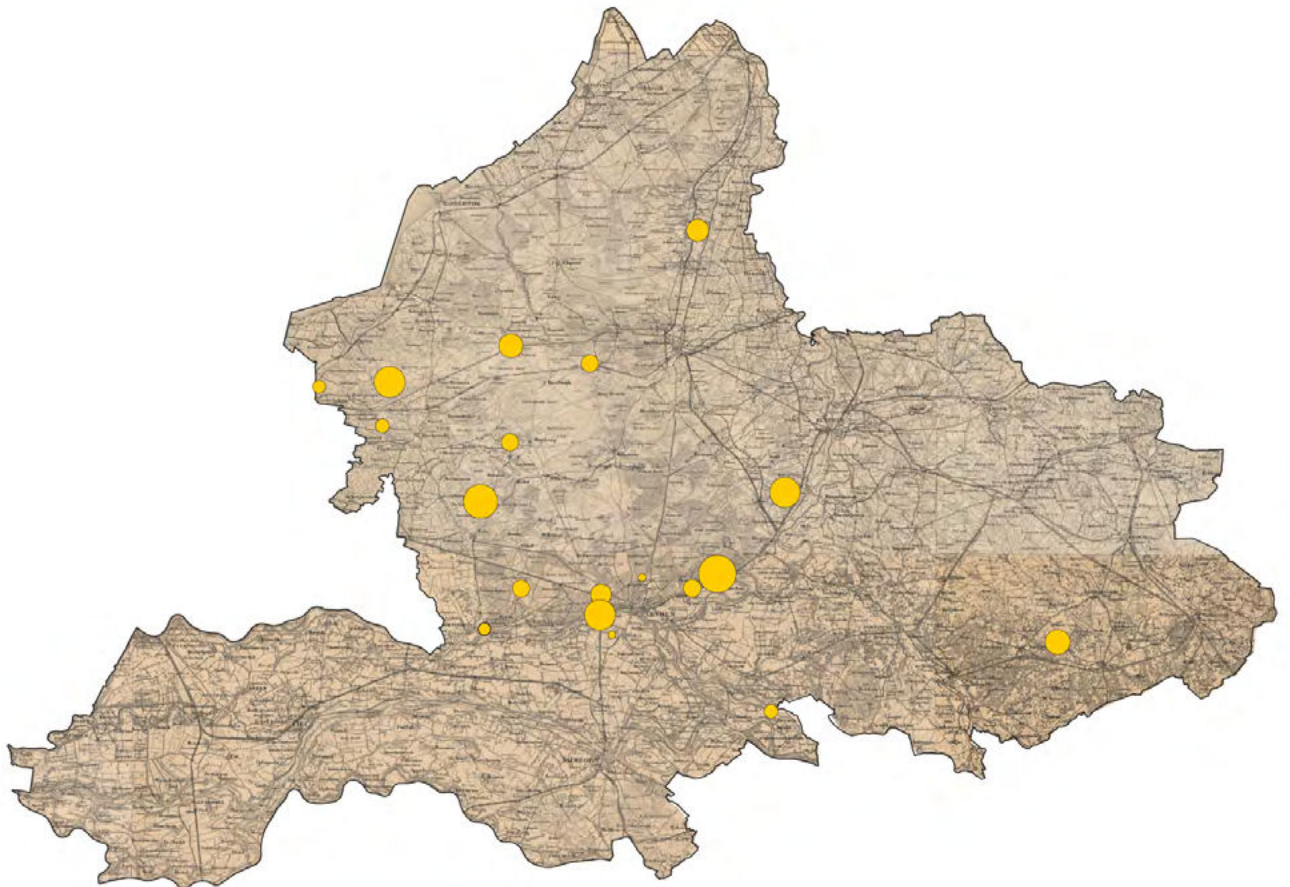
GRAANGELUK NIEUWSBRIEF 20

Wageningen/Renkum/Oosterbeek/Arnhem/Emst/Hoevelaken/Nijkerk/Ede/
Bennekom/Garderen/Aalten/Harskamp/Lobith/Zutphen/Brummen/
Rheden/Velo/Ursem/Assel

12-04-2024

GraanGeluk 2019-2024

GraanGeluk begon in de lente van 2017 op het Wageningse Westbergveld met 1,2 hectare Aalter Troshaver. Ons doel was een begin te maken met het revitaliseren van het Veluwe boerencultuurlandschap op en om de Veluwezoom conform het aloude agro-ecologische heidekringlooplandbouw. Ondanks tal van tegenslagen zijn we hierin geslaagd, al hebben we ons oorspronkelijke Plan van Graanpak in 2022 moeten omgooien en reorganiseren. De steun vanuit het Platform Natuurinclusieve Landbouw Gelderland en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) zijn onontbeerlijk geweest. Inmiddels staan we op eigen benen.

Kruidenrijke wuivende korenvelden

Een circulair heidelandbouwsysteem op de Zuidwestelijke Veluwezoom is tot ons grote verdriet helaas onmogelijk geworden door conflicterend beleid vanuit de provincie zoals de uitkoop van de laatste landbouwgronden op de Veluwezoom voor natuurontwikkeling in precies ons projectgebied. En daar was al zo weinig landbouwgebied over gebleven. Maar, onze reorganisatie heeft gewerkt! Want inmiddels natuurboeren we op de hele Veluwe en zelfs tot in het Nederlands Openluchtmuseum en elders in ons land met diverse soorten inheemse streekgranen en boekweit. De teller staat dit jaar op 96 hectares aan onbespoten agro-ecologische bloem- en kruidenrijke wuivende korenvelden voor GraanGeluk streekbier, - brood en -pasta. De natuur groeit en bloeit op onze akkers en het mooiste is dat we vanaf november 2023 ook onze eerste ambachtelijke bakkerij hebben: de GraanGeluk Bakkerista in de Arnhemse Steenstraat!

GraanDeelhouders

Het is ons gelukt om in de afgelopen drie jaar ruim 1100 Graandeelhouders te vinden die één of meer van onze GraanDelen hebben gekocht, zijnde een donatie van honderd euro per GraanDeel. Voor ieder GraanDeel leveren wij wel een reward, een GraanGelukspakket ter waarde van ongeveer dertig euro die we uitdelen tijdens onze events en op ons jaarlijkse oogstfeest bij de Witte Watermolen in Arnhem. De donaties zijn er om de Stichting GraanGeluk in de benen te houden en zijn te koop via onze www.graangeluk.nl website waar ook onze prijswinnende bieren en streekpasta's te koop zijn. Inmiddels is er een gelieerde holding met daaraan verbonden drie nieuwe bv's die de private onderdelen overnemen zodat de Stichting GraanGeluk zich weer puur kan richten op de immateriële en agro-ecologische activiteiten.

Bodem, Biodiversiteit en korte keten

Met onze lokaal-regionale kringlooplandbouw herstellen we zowel de biodiversiteit als de akkerbodems en de regionale markt (korte keten). Onze kruidenrijke akkers slaan stikstof en koolstof (CO₂) op en we besparen met onze graanteelten maar liefst 25 procent water. We dragen dus bij aan een beter klimaat, meer (drink)water en vermindering van stikstof. We zijn apetrots op het feit dat de akkerbodems die we al vijf jaar of langer beheren de hoogste graad van organische stof bleken te hebben in een onafhankelijk wetenschappelijk bodemonderzoek van de WUR. Van de 15 onderzochte percelen, stonden drie van onze akkers bovenaan. Ook de inheemse, zeldzame akkerkruiden doen het op onze akkers graantoonbaar goed. GraanGeluk werkt inmiddels (2024) samen met 38 loonwerkers en collega-agrariërs, 8 bakkerijen, 9 molens, 4 brouwers, drie mouterijen, 5 schaapherders, enkele imkers en een groot aantal horeca-afnemers (restaurants) waarmee wij dus een flink graandeel hebben in de wederopbouw van een lokaal-regionale markt met korte ketens. In het Nederlands Openluchtmuseum telen we de door ons in Nederland geïntroduceerde Veluws Kruiprogge in het hart van het oude landgoedpark, op 'Het Platteland' en naast de Saksische boerderij.

Plan van Graanpak 2024-2030 en tips & trics voor de overheid

De Stichting GraanGeluk heeft groeiambities voor de komende jaren. We willen van honderd via duizend naar op termijn zo'n vierduizend biodiverse agro-ecologische hectares voor streekbrood, -bier en -pasta. We weten wat hiervoor nodig is. Ook de overheid is hierin aan zet. Naast agrarisch natuurbeheer moet ook onze agro-ecologische methodiek van natuurlijk agrarisch beheer linksom of rechtsom worden vergoed. GraanGeluk borgt maar liefst acht (!) eco-systeemdiensten waaronder bodemleven, stikstof en CO₂-opslag, waterbesparende teelt, klimaat adaptieve graanteelt, behoud cultuurlandschap, biodiversiteit en wederopbouw van een commonsachtige lokaal-regionale markt.

Bodemfonds

Er is een nieuw bodem- en monitoringsfonds nodig voor bodemverbetering graangezien veel akkerbodems in Gelderland en elders in ons land zijn uitgehongerd, uitgeteerd en vaak ook met te veel gewasbescherming zijn vergiftigd. Dit systeemprobleem is niet alleen de schuld van agrariërs maar van het vanaf de jaren vijftig al gegroeide (te) intensieve landbouwsysteem dat op de schop moet waar het gaat om gebieden in en om natuur. Naar onze schatting gaat het om ongeveer een derde van alle landbouwgrond in Nederland die agro-ecologisch moet worden. Overheid en maatschappij (burgers/consumenten) staan samen aan de lat om ons land opnieuw te ruilverkavelen maar dan omgekeerd, niet van klein naar groot, maar van groot naar klein of medium. Zo'n nieuwe herkaveling en herinrichting kan alleen slagen met goede langjarige eco-systeemdienstvergoedingen om onze voedselbodems weer vruchtbaar en natuurlijk te maken zodat ook onze kinderen en kleinkinderen in de toekomst hun eten uit eigen streek blijven krijgen. Dat dat kan heeft de Stichting GraanGeluk ruimschoots bewezen.

Komende events voor de GraanDeelhouders (en neem gerust familie en/of uw vrienden mee) En.....**EEN GROTE GRAANKONDIGING:**

De eerste GraanGeluk Documentaire komt eraan!

Vorige zomer heeft BLCKBX-programmamaker Erwin Taams op eigen initiatief een portretterende documentaire van 90 minuten gemaakt over mij als oud-Onderzoeksjournalist en natuurboer (GraanGeluk). Deze docu zal medio mei (verdere info volgt) via BLCKBX worden gelanceerd. De sneak preview is op 4 mei voor een zeer beperkt gezelschap (nog een paar stoelen zijn vrij). Wie er echt heel graag bij wil zijn op deze 4 mei aangraande, moet dus snel zijn. Maar we gaan natuurlijk deze docu nog een paar keer vertonen, dus we peilen daarvoor hierbij de interesse onder onze GraanDeelHouders.

De sneak-preview is op **zaterdag 4 mei van 15.30 tot 17.45 uur** (uitloop tot 18.00 uur) in de kakelverse en echt prachtige, intieme nieuwe Cinema Paradiso van BLCKBX in Edam. Voor vragen of aanmelding graag via onze mail: info@graangeluk.nl

In onze volgende nieuwsbrief komen we met de eerste GraanGeluk events voor dit jaar, maar noteert u in ieder geval (SAVE THE DATE) deze twee data:

- Opening GraanGeluk Bakkerista Steenstraat 81 Arnhem: **vrijdag 24 mei**
[tijd en tijdstip volgen nog]
- **Zaterdag 27 september 2024** (12.00-18.00, Molenplaats Sonsbeek Arnhem)

**GRAAN
GELUK**

